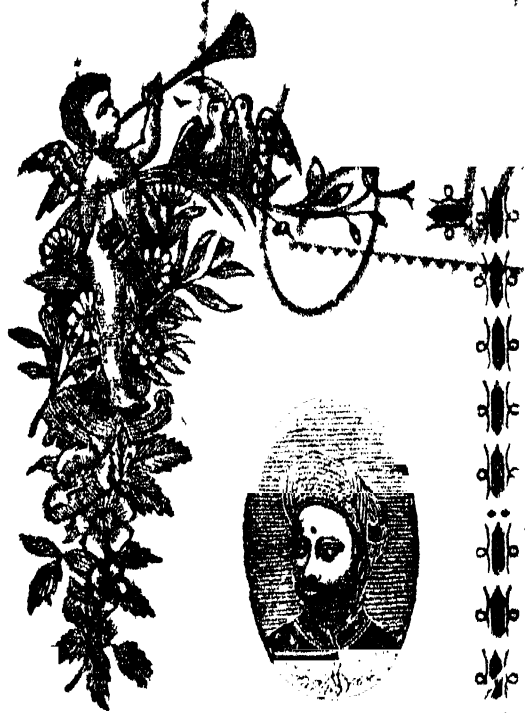

Bookseller-J. D. TAPIAWALA, Katoper Bazar, BROACH.

બહાર-રત્નકુમાર.

કીમ્બે આના.

સાચા અને સારા કાગળો અને પત્રો

સાચા અને સારા કાગળો અને પત્રો

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૮૪૪ વર્ગીક

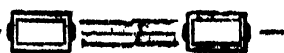
પુસ્તકનું નામ બાહુર રાજકુમાર

વિષય ૪-૩

બહાદુર રાજકુમાર

અદ્ભુત ભર્યા હેવાલોથી ભરપુર.

ગુજરાત વિદ્યાપાઠશાલો
અમદાવાદ રમુજ વારતા.

ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

અસહન વખતમાં કોઈ એક દેશમાં મનસુરે આવ્યો નામનો બળવાન રાજા હતો. તેને કાંઈ પણ વસ્તુની કમી નહોતી. હાથી, ઘોડા, ધન, સેના સર્વ ધન્ય કૃપાથી હતું. તેના સારા અંદાજસ્તથી પ્રભુ પણ સુખી હતી. લોકો રાજાની ભુધિ અને સદગુણોના વખાણ કરતા હતા. પરંતુ તેને એક મહા દુઃખ હતું. કમનસીબે તેનાં એ મોટાં રાજ્ય અને અખુટ ધનને ભોગવનાર એક પણ છોકરું ન હતું. એક દિવસ રાજાએ પોતાના રાજ્યના તમામ જોષીને બોલાવ્યા અને તેઓને પૂછ્યું કે; કયે દીવસે કઈ ઘડીએ અને કઈ પળે જન્મેલો બાળક મહા પ્રતાપશાળી રાજા થઈ શકે ?”

જોષીઓએ મજબૂતી કરીને ઉત્તર આપ્યો મહારાજ રવીવારે મધ્ય રાત્રીએ જન્મેલો બાળક મહા પ્રતાપશાળી રાજા થશે. જો આપનો કોઈને દત્તક લેવાનો વિચાર હોય તો ઉપર બતાવેલા વખતે જન્મેલો બાળક દત્તક લેજો.”

એ સાંભળીને રાજાએ પ્રધાનને એ વખતે જન્મેલા બાળકની શોધ કરવાની આજ્ઞા આપી આખા રાજ્યમાં દુતો ફોડ્યા. તેઓએ આવીને કહ્યું, બતાવેલે સમયે એક કસાઈ સિવાય બીજા કોઈના ઘેર બાળક જન્મ્યો નથી. રાજાએ કસાઈને બોલાવ્યો અને તેની પાસે

(૨)

લેદી રાજકુમાર કી. ૧-૮-૦

પુત્રની માંગણી કરી. કસાઈ ધણે! ગરીબ હતો તેથી તેણે કહ્યું.
મહારાજ આપની કાંઈપણ માંગણી કબુલ કરવાને હું તૈયાર છું.

રાજાએ કહ્યું. હું તારા પુત્રની-રાજા તરીકે માંગણી કરતો નથી
પણ એક ગૃહસ્થ તરીકે માગું છું ! શું તું ખુશીથી એ બાળક
આપી શકે છે ! જો એ બાળકનો વિયોગ તારાથી સહન ન થઈ
શકતો હોય તો હું તે લઈશ નહીં.

કસાઈએ કહ્યું. મહારાજ ! હું ધણીજ ખુશીથી મારો પુત્ર
આપને આપું છું. હું નસીબદાર છું કે મારો પુત્ર રાજા થશે."

રાજાએ કસાઈને પુષ્કળ ધન આપ્યું અને બાળકને પોતાના
કુળના રિવાજ પ્રમાણે દત્તક લીધો.

તેનું નામ રાજકુમાર કરસાખ રાખ્યું. મોટા થતાં રાજાએ તેને
ભણાવવાને મોટા મોટા પંડીતો રાખ્યા, અને જ્યારે તે જીવન થયો
ત્યારે તેને પોતાના રાજ્યના એક ભાગનો સુખો બનાવ્યો. સુખો
થતાની સાથેજ તેણે પોતાનો દુષ્ટ સ્વભાવ બતાવવાની શરૂઆત કરી
જો કે તે શુભ દિવસે અને શુભ ઘડીએ જન્મ્યો હતો, મોટા મોટા
વિદ્વાનેએ તેને ભણાવ્યો હતો, તો પણ કસાઈનો પુત્ર હોવાથી
કસાઈના દુર્ગુણો તેનામાંથી જતા રહ્યા નહોતા. તે પોતાની પ્રજા
પર પુષ્કળ જીલમ કરતો અને તેથી આખા દેશમાં હાહાકાર થઈ
રહ્યો. તેના જીલમના સમાચાર રાજાને હર્મ્મેશ મળતા પણ પોતાના
સરળ સ્વભાવને લીધે તે રાજકુમારને કાંઈપણ કહેતો નહીં."

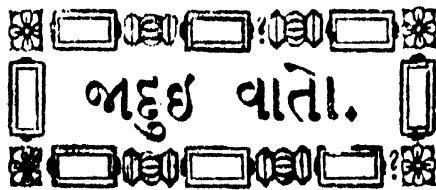
કુદરતની શક્તિ ન્યારી છે. જે રાણીને રાજા મન્સુરે આલમ
અને બધી પ્રજા વાંઝણી સમજતી હતી તે રાણી ગર્જવંતી થઈ-રાજાએ
વાત જાણી આનંદ પામ્યો. તેણે રાજકુમાર કરસાખને પત્ર લખી

ખબર આપી કે:-પુત્ર ! આપણા કુટુંબમાં થોડા વખતમાં એક બાળક જન્મશે, તારી માતા એટલે રાણી મર્જવંતી છે. જોષીઓ કહે છે કે પુત્રજ થશે. થોડા વખતમાં તારો એક ભાઈ ઉત્પન્ન થશે. તેથી તને આનંદ થશે.”

એ સમય મળતાજ કરસાણે મનમાં વિચાર કર્યો. હવે મારા ખરાબ દિવસો આવશે. રાજપુત્ર ઉત્પન્ન થવાથી કસાઈના પુત્રનો કોણ ભાવ પૂછશે ? આટલી મોટી પધ્ધતિએ પહોંચ્યા પછી પાછું નીચે પડવું એ મારું અપમાનજ છે. જો હું કસાઈને ત્યાંજ હોત તો મારે કોઈ જાતની ચિન્તા નહોતી પરંતુ રાજ-સુખ ભોગવવા પછી દાસ જાનવું એ તો બહુજ ખરાબ ગણાય. માટે રાજધાનીમાં જન્મને જોઈ કે એ દુઃખ નીવારવાનો કોઈપણ ઉપાય મળે શકે એમ છે કે નહીં !

એક ચપળ ઘોડા પર સ્વાર થઈને રાજકુમાર ખરાબર અર્ધી રાત્રે રાજના મહેલમાં આવ્યો. સર્વે અને ઓળખતા હોવાથી કાંઈ પણ અડચણ વિના તે રાજના શયનગૃહમાં ગયો. રાજ ભર હિંમતમાં હતો. કરસાણે કટાર વડે રાજનું માથું કાપી નાંખ્યું. અને લોહીથી ખરડાયેલી કટાર લઈ તે એકદમ રાણીના ઓરડામાં ગયો, પણ રાણીને કરસાણના આવવાની અને તેના દુષ્ટ હેતુની ખબર આગળથી પડેલી હોવાથી કેટલાક વફાદાર નોકરો સાથે છુપે રસ્તે બહાર નીકળી ગઈ અને ઘોડાપર સ્વાર થઈ જંગલમાં જતી રહી. ત્યાં જઈને નોકરોને કહ્યું; મારા વફાદાર નોકરો ! મને અહીં રહેવા દઈ તમે હવે જાઓ. કદાચ હું ભૂખે મરી જઈશ અથવા કોઈ જાનવર મને ફાડી ખાશે તો પણ હું સન્તોષ પામીશ, કે કસાઈના

પ્રિય વાંચકો રાજકુમારી ગુલરૂખ-મારણા બંધ કરી રડવા લાગી, ત્યાર પછી શું શું બનાવો અને છે તથા રાજકુમારીએ બીજા વધુ મણિ માટે લીધેલી હદ, મણિ કાણુ લાવી આપશે તે માટે રાજાએ કરેલી તપાસ, મણિ લેવા જતાં રાજકુમાર મહેબુબે સમુદ્રમાં જોષલા અદ્ભુત બનાવો, સમુદ્રમાં અદ્ભુત ખીણના દેખાવ, અદ્ભુત દરવાજો, અદ્ભુત આગ, તથા સુંદર મહેલમાં લોહાની કડીમાં મનુષ્યનું તાળું કાપેલું માથું, સમુદ્રમાં પરીઓના નાચ, તથા જીનોના દેખાવ, પેલો ફકીર કાણુ હતો? અને સમુદ્રમાં આવા અમૂલ્ય મણિ કેવી રીતે બનતા હશે તથા રાજકુમાર મહેબુબનો પિતા મન્સુરે આલમ કેવી રીતે જીવતો થાય છે. વગેરે બાબતોથી આ વારતાનો ભેદ પુરેપુરો જાણવો હોય તો આજેજ મંગાવી વાંચો:—

એમાં આપણી ચાલુ વારતા બહાદુર રાજકુમારનું પુરેપુરું રહસ્ય સમજાવેલું છે એ સિવાય એમાં બીજી વાંચવા લાયક જુદી જુદી વારતાઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે, એમાંની દરેક વારતાઓ ખરેખર રસદાયક છે જે એક વખત વાંચવા લીધા પછી પુરેપુરી વાંચ્યા વગર હાથમાંથી મુકવી ગમશે નહીં, સુંદર ચિત્રવાળું રંગીન પુસ્તક જતાં કાંમત માત્ર બાર આના વી. પી. ખરચ જુદું. હિંદ બહારના ગ્રાહકોએ શીલીંગ ૨)નો પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવો.

જદુઈ વાતો નામની છુક મળવાનું ઠેકાણું:—

બુકસેલર:—જે. ડી. તાપીઆવાલા ઠે. કતોપાર બજાર મુ. ભરૂચ

પુત્રના હાથે હું મરણ પામી નથી. મને મારા ભાગ્યના ભરોસા પર અહીંજ રહેવા દો.”

તોકરો રાતા કકળતા પાછા ફર્યા. રાણી પોતાના નસીબને રડતી હતી એટલામાં ત્યાં એક જમીનદાર આવ્યો. રાણીનું સુંદર રૂપ જોઈને તે અકિત થઈ ગયો. તેણે તેને પૂછ્યું; તમે કાણ છો ? પરી છો ? કે સ્વર્ગની કાંઈ દેવી છો ?

રાણીએ મદમદ કંઠે કહ્યું; “પરી નથી, તેમ સ્વર્ગની દેવી પણ નથી; હું તો માણસની પુત્રી છું. મારા પર દુઃખના કુંગરો તૂટી પડ્યા છે ? કાલ સુધી હું આ દેશની રાણી હતી; પણ આજે આશ્રય વિનાની બીખારણ છું.”

એ સાંભળતાંજ રાણીના ચરણોમાં માથું નમાવી જમીનદાર બોલ્યો:-માતા ? હું તમારા પતિનો તાબેદાર જગીરદાર છું. તમે મારી સાથે ચાલો.

અમે ગરીબ છીએ પણ તમને કાંઈપણ જાતનું દુઃખ પડવા દઈશું નહીં. મારે સન્તાન નથી તેથી તમને જે પુત્ર થશે તેને હું દત્તક લઈશ અને તેનું સારી રીતે પાલણુ પોષણ કરીશ.

રાણી જગીરદારની સાથે ગઈ અને તેના ઘરમાં તેની ઝહેન પ્રમાણે રહેવા લાગી.

કેટલાક દીવસો પછી રાણીએ એક સુંદર પુત્રને જન્મ આપ્યો. રાણીએ તેનું નામ મહેબુબ રાખ્યું. તે મોટો થયો એટલે ખેડુતોનાં છોકરાં સાથે શાળામાં લખવા લાગ્યો. થોડા દીવસમાજ તે પોતાના સાથીઓથી વિદ્યા અને યજ્ઞ યન્ત્રમાં વધી ગયો. ખેડુતોના છોકરા ગીલ્લી ડંડા રમતાં પણ મહેબુબ તો બાણોજી માર્યા

(૬) રાજ કઠીઆરો ભાગ ૧-૨ રૂ. ૧-૪-૦

કરતો. કોઇ પણ પ્રકારનાં શિક્ષણ વગર થોડા દીવસમાંજ તે એક જગરો બાણાવળી બની ગયો. દુરનાં નિશ્ચાન તે કદી પણ ચૂકતો નહીં.

એક વખત મહેબુબના ભાઇ દુષ્ટ કરસામે પોતાના રાજ્યના બાણાવળીઓમાં સમાચાર ફેલાવ્યા કે સૌથી સારી રીતે તીર મારનારને માટે ચારધનામો નક્કી કરવામાં આવ્યાં છે. પહેલું ધનામ પાંચસો મોહરોનું, બીજું રાજ્યના વસ્ત્રાલયમાંના પસંદ પોશ્તાકનું, ત્રીજું રાજ્યના ઘોડારમાંનાં મનગમતાં ઘોડાનું, અને ચોથું રાજ્યના હથીમારખાનામાં મનપસંદ હથીઆરનું—એ સમાચાર રાજકુમાર મહેબુબને પણ મળ્યા. તે તુર્તજ પોતાની માને કાંઈ પણ કલ્લા સિવાય રાજધાની તરફ રવાના થયો. જ્યારે રાત પડી અને મેહબુબ ઘેર ન આવ્યો ત્યારે રાણી ધણી ચિન્તાતુર થઇ. ચારે બાજુ માણસો શોધવા મોકલ્યા પણ તેઓને તે જડ્યો નહીં આથી રાણીના શોકનો પાર રહ્યો નહીં, તેણે પ્રતિજ્ઞા કરી કે જ્યાં સુધી 'મહેબુબ' આવે નહીં ત્યાં સુધી હું અન્ન ખાઇશ નહીં.

આ બાજુ મહેબુબ રાજધાનીમાં પહોંચ્યો અને બીજા બાણાવળી સાથે એક તંબુમાં તેણે મુકામ કર્યો બીજે દિવસે સર્વે પોતાનો હુન્નર બતાવવા ઠેરવેલે ઠેકાણે ગયા, ત્યાં ધણા લોકો જોવા એકઠા થયા હતા, રાજ કરસામ એક ઊંચા આસન પર બેઠો હતો. તેનો ઇશારો ચતાંજ બાણાવળીઓએ એક પછી એક તીર મારવા બાગ્યા પરન્તુ કોઇનું પણ તીર નિશાનમાં લાગ્યું નહીં. મહેબુબ સર્વથી નાનો હોવાથી તે છેલ્લો ઉડ્યો. તેણે તીર માર્યું અને નિશાન વીંધ્યું. લોકોએ તેની એ કળાના ખુબ વખાણ કર્યા.

ચતુર સુંદર ગરબાવળી મોટી કી. ૦-૧૨-૦ (૭)

રાજ કર્યાએ મેહજૂનને પાંચસો મહોરોની એક થેલી આપી અને પોતાના પ્રધાનને આજ્ઞા કરી કે, જે પોષાક જે ઘોડો અને જે હથીઆર એને પસંદ પડે તે આપો. ”

પ્રધાન મેહજૂનને રાજ મહેલમાં લઈ ગયો ત્યાં મેહજૂનને

વાંચો ખાસ લાભ વાંચો.

હમારે ત્યાં દરેક જાતના ગુજરાતી તથા મુસલમાની ગઝલ, કબાલીઓના વગેરે દરેક જાતના ફરમા છુટક તથા જથાબંધ મળશે તથા એ સીવાય વેચવા માટે મોટી ખુફા પણ દરેક જાતની મળશે. વેપારીઓ તથા ફેરી ફરી વેચનાર ગૃહસ્થો માટે ભાવો ઘણાજ બેહદ સરતા ગાળ્યા છે, જેથી આપ થોડી મુંડીમાં માસીક ચાલીસ પચાસ રૂપીઆ પેદા કરી શકશે માટે ફક્ત એક વખત રીપલાઈ કાર્ડ લખી ભાવ મંગાવો અથવા થોડો ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરો.

લખો:-બુકસેલર જે. ડી. તાપોઆવાલા

કતોપોર બજાર મુ. ભરૂચ.

પોતાનો પિતા જે પોષાક પહેરતો હતો તેજ પસંદ કરી ત્યાંજ પહેરી લીધો. હથીયાર પણ તેજ પોતાના પિતાનાંજ પસંદ કર્યા, અને ઘોડો પણ પિતાનોજ લીધો. એ સર્વ લખને જ્યાં બાણાવળીઓ એકઠા થયા હતા ત્યાં આવ્યો એટલે લોકો કહેવા લાગ્યા, બુઓ બુઓ આ શો ભલો રાજ પાછો જવતો થયો એ વેષમાં

(૮) વીનારીની વામા સચીત્ર કી. ૨-૮-૦

મહેબૂબનું રૂપ રાજને એટલું મળતું આવતું હતું કે લોકોએ તેને મરેલો રાજ જાણ્યો. લોકોનાં આમ કહેવાથી રાજ કરસાવ ખૂબ ગુસ્સે થયો. તેણે પોતાના નોકરોને કહ્યું. આ છોકરાને પકડીને ફાંસી દો !

નોકરો આમ તેમ દોડવા ભાગ્યા પણ તેઓનો વિચાર એવો હતો કે મેહબૂબ અહીંથી નાસી જાય તો સાડ તેથી તેઓ ખાલી દોડવાનું કરવામાં રોકાઈ રહ્યા એટલે મહેબૂબને નાસી જવાનો વખત મળ્યો.

નગર બહાર જઈને મહેબૂબે સર્વ બાણ્ય મારનારાઓને એકઠા કરી મહોરોની થેલી તેઓને આપી પોતાના ગામ તરફ ચાલ્યો ગયો. બરાબર અડતાલીસ કલાક પછી તે ઘેર પહોંચ્યો. તેની મા-રાણી ધરના બારણામાં બેઠી બેઠી “મેહબૂબ” પોકારતી હતી. મહેબૂબને જોતાંજ પહેલાં તો રાણી હસી; પણ પછી દુસકે ને દુસકે રડવા લાગી. ઘોડા પરથી ઉતરી મહેબૂબે પુછ્યું; માતા ! તું પહેલાં હસીને પછી રડી કેમ !

રાણીએ એક નિસસો નાંખીને કહ્યું તને આ પોશાકમાં જોઈને હસી અને પછી મારા કમ નસીયને સંભારી રડી આ પોશાક તારા પિતા એટલે રાજનો હતો. હવે તો તું જાણી ગયો હશે કે તું કેનો પુત્ર છે અને હું શા માટે રડી ?”

એ સાંભળીને રાજકુમારનું હૈયું ભરાઈ આવ્યું તેણે કહ્યું, મને મંડપમાંજ એવો બેઠમ આવ્યો હતો આ પોશાકમાં માફ રૂપ જોઈને કહેતા હતા કે આતો આપણે મરી ગયેલો રાજ છે, માતા હવે આપણે આ દેશમાં એક પણ પણ રહેવું જોઈએ નહીં. હ

મારા પિતાના મારનારથી ડરતો નથી, પણ હું આજે સોગન્દ ખાઉં છું કે જ્યાં સુધી મારા પિતાના મરણનો ખદ્દો હું લઇશ નહીં ત્યાં સુધી આ દેશનું (કરસાબના રાજ્યનું) અનાજ ખાઇશ નહીં અને પાણી પીશ નહીં. માટે માતા? ઉઠો આપણે અહીંથી ચાલ્યા જઈએ.

જમીનદારને ખબર પડી કે રાજકુમાર અને રાણી જાય છે ત્યારે તેને ધણું દુઃખ થયું. રાજકુમારને અટકાવવાનો તેણે ધણો પ્રયત્ન કર્યો. રાજકુમારને પણ ત્યાંથી જતાં ધણું દુઃખ થતું હતું પણ તે પોતાના ઠરાવમાં મક્કમ રહ્યો. સર્વની રજા લઈ ઇશ્વરપર ભરોસો રાખી રાણી અને રાજકુમાર ત્યાંથી ચાલતાં થયાં.

કાંઈ પણ ખાધા પીધા વિના તેઓએ મુસાફરી ચાલુ રાખી કટલેક દિવસે તેઓ કરસાબના દેશમાંથી બહાર નીકળ્યાં. જૂખ, તરસ અને થાકને લીધે એક પણ ડગલું આગળ ભરવાની તેઓમાં શક્તિ રહી નહોતી. જ્યાં તેઓ હતા ત્યાં એકલા પર્વતોજ નજરે પડતા હતા. ઘણી તપાસને અંતે એક પહાડ નીચે એક મસજીદ તેઓને માલમ પડી. મસજીદની અંદર તેઓએ એક ધરડા ફકીરને ફાટી તૂટી ગોઠડી ઝાઢીને બેઠેલો દીઠો. રાજકુમારે તેની પાસે જઈને ઘણી નમ્રતાપૂર્વક કહ્યું, મહાત્મા ? અમે ઘણા દીવસનાં જૂખ્યાં છીએ થોડું ભોજન અને પાણી આપી અમારા જીવ બચાવો.

ફકીરે એક ઝોળા તરફ ઇશારો કરીને કહ્યું, પેલી ઝોળામાં એક રોટલીનો ટુકડો છે તે તમે ખંનને જણાવો.

રાજકુમારે તે ઝોળામાંથી એક વાસી રોટલીનો નાનો ટુકડો કાઢ્યો તે એક કાળામાંથી વધારે મોટો નહોતો. રાજકુમારે તે

રાણીને આપતાં કહ્યું. માતા ? હવે તમે (વધુ માટે આ બુકના પાના ચારમાં જણાવેલી જાહેર ખર્ચ વાંચો) ખાઓ આપણને બંનેને એ ચાલે તેમ નથી. મારા બળવાન શરીર કરતાં નિર્બળ શરીરને ખોરાકની વધારે જરૂર હોવાથી તમેજ એ ટુકડો ખાઈ જાઓ.

રાણીએ કહ્યું, પુત્ર ? હું હવે ઘરડી થવા આવી છું. સંસારના સર્વસ્વ ખુબ જોષ ચૂકી છું. મારા મરવાથી તુકસાન પણ શું થવાનું છે ? તારે હજી મહાન કાર્યો કરવાનાં છે તેથી તારેજ એ ટુકડો ખાઈને જીવવાની જરૂર છે.

રાજકુમારે માતાનું કહેવું માન્યું નહી. માતાને રોટલીના ટુકડો ખાવાનો આગ્રહ કરવા લાગ્યો એટલે ફકીરે કહ્યું. તમે શા માટે એક એકને આગ્રહ કરો છો ? એ ટુકડો તમે ખાઓ તો ખરા તમારાથી એ પૂરોજ થવાનો નથી. ફકીરના કહેવાથી મા-દીકરો ખાવા લાગ્યાં. ટુકડામાંથી જેમ જેમ બંને જણે ખાવા માંડ્યું તેમ તેમ તે તેટલોતે તેટલોજ રહેવા લાગ્યો. બંનેએ પેટ ભરીને ખાધું. તે રોટલી એવી સરસ હતી કે રાણીએ રાજભુવનમાં પણ એવી સ્વાદીષ્ટ રોટલી કદી ખાધી નહોતી. ખાઈ રહ્યાં એટલે ફકીરે એક પાણીનું વાસણ બતાવ્યું. તેમાં થોડું પાણી હતું તેનું પણ રોટલીના જેવુંજ થયું. બંને પાણી પીને તૃપ્ત થયાં એટલે ફકીરે પૂછ્યું. તમે ક્યાંથી આવો છો અને ક્યાં જવાના છો ? આ પહાડની પેલી બાજુ એક મોટો સમુદ્ર છે અને તે બહુજ તોફાની છે. આજ સુધીમાં એક પણ વહાણ એમાં તર્યું નથી. માટે તમે આગળ ન જતાં અહીંથીજ પાછાં ફરો.

રાજકુમારે હિતર આપ્યો; મહાત્મા ? અમે એવી પ્રતિજ્ઞા કરી

ગુજરાતી મોટર ગાઈડ.

૧-૨-૩-૪-૫-૬ અને ૮ સીલેન્ડરની મોટરગાડી
ચલાવવાની માહિતી આપનાર પુસ્તક.

આમાં એનજીન અને તેના ચાર સ્ટ્રોક, સક્સન સ્ટ્રોક અને
ઇનલેટ સ્ટ્રોક, ડ્રાવરેશ સ્ટ્રોક, પાવરસ્ટ્રોક, એક્ઝોસ્ટ્રોક, વોલ્વ એન્ડ
ક્રેમ, ડબલ દાનાનું ક્રેમ શાફ્ટ, વ્હોલ્વના ટાઇમીંગ, વ્હોલ્વના
ટાઇમીંગ વીઝર પેટર્નલ, ફર્લ્યુરેટર, તથા કારબ્યુરેટર, એટરી તૈયાર
કરવાની રીત, એક્સ્યુમ્યુ લેટર ચાલુગ ઇનલેશનકોઇલ, સ્પારકિંગ
વ્લગ. ક્રાનટેક્ટ બ્રેકર વ્હોલ્ટમિટર, ઇનશુલેટડ વાયર, ડિસ્ટ્રિબ્યુટર,
બોસમેગનેટિક મેક એન્ડ બ્રેક સ્પારકિંગ પ્લગ, મેંગનેટો આર મ્યુચર,
મેંગનેટો ક્રાનટેક્ટ બ્રેકર અને ડિસ્ટ્રિબ્યુટર. ટાઇમીંગ કીપરને
મેંગનેટો ક્રેવો બેસાડવો. સીંગલ સીલેન્ડ ડમડોઇલ વાયરીંગ ડબલ
ચાર સીલેન્ડરનું વાયરીંગ. સીલેન્ડર, ક્રાવરીંગ ઓઈલ, ડબલ
સિલેન્ડરના કોક, ત્રણ સિલેન્ડરના એનજીનની માહિતી છ સીલેન્ડરના
એનજીનનો કોક વાયરીંગ વોટર પુલી ગવિરટમ, ટ્યુબીલર રેડિએટર,
થર્મો સાવફ્રજ વોટર પુલીંગ ફિસ્ટમ, વોટરપંપ, કલચેસ, લેદરકાન
કલચ, પ્લેટર ફ સીંગ. ફેરવનારી મોટી પ્લેટ, ફરનારી નાની પ્લેટ
કંપલીટ કલચ પ્લેગ, ડિફરન સિયલ ગિયર એનમડગાર્ડ, સ્ટિયરીંગ
ગિયર, લેદર બ્રાઇન્ડીંગ હેડબ્રેક, ઇનટર્નલ એક્સ પેડીંગ બ્રેક, થોટલ
લિન્કર અને એક્સ લીરેટર ગવ્લમર, ટાયરમાં હવા ભરવાનો પપ,
ટાયરમાં હવા ભરવાનું કોષક, ટાયર કાઢવા, ટાયર અને ટ્યુપનો
જથો, મહત્વની સુચના વિગેરે ઉપયોગી બાબતોનો આમાં સમાવેશ
છે પુસ્તકમાં સમજ ખાતર ઠેકાણે ઠેકાણે તેના લાગના ચિત્ર
આપવામાં આવેલ છે. કિં. રૂ. ૨-૦-૦ પોપ્ટેજ ૦-૪-૦ આના બુદા.

મળવાનું ઠેકાણું:—બુકસેલર જે. ડી. તાપીઆવાલા
દતોપાર બજાર મુ. ભરૂચ.

છે કે અમે જ્યાંથી આવ્યા છીએ ત્યાં કદી પણ પાછા જમશું નહીં. તમારા પવિત્ર જ્ઞાનથી કાંઈ પણ બાબત છુપી નથી. તમે અમારી સ્થિતિ જાણી ગયા હશો. હવે કૃપા કરીને અમારી મુસાફરીમાં મદદ કરો તો ઠીક. તમે દરેક જાતની મદદ કરી શકો એમ છે; કારણ કે સંસારનું કાંઈ પણ કામ એવું નથી કે જે મહાત્માની મહેરબાનીથી ન બની શકે.

ફકીર બોલ્યો; મુસાફર! તું સાચું કહે છે. પવિત્ર હૃદય રાખનારા મહાત્માઓથી શું નથી થઈ શકતું? પરંતુ મારા જેવો પાપી શું કરી શકે? મેં બહુ મુસાફરી કરી છે. મુસાફરીમાં મને કેટલીક અદ્ભુત વસ્તુઓ પણ મળી છે. તેમાંથી કાંઈક તને આપું. એટલું કહીને તે ફકીર મસ્જીદની બહાર ચાલ્યો ગયો.

તે થોડીવાર પછી લાકડીના બે ટુકડા લઈને આવ્યો. ટુકડા તદ્દન તાજા કાપેલા હતા. એક ટુકડાનો દોઢ હાથ લાંબો ડંડો બનાવ્યો અને એકની તેવડીજ મોટી મશાલ બનાવી પછી તે બંને વસ્તુઓની મદદથી તમે સમુદ્ર ઉતરી શકશો. તમે જ્યારે આ મશાલ સળગાવશો એટલે એના અજવાળાથી સર્વ પ્રાણીઓ દુર નાસશે. આ ડંડો તમારું બહાણ બનશે. સમુદ્રમાં જે જગ્યાએ એને નાંખશો ત્યાં દોઢ હાથથી વધારે પાણી રહેશે નહીં. એટલું કહીને ફકીર મસાલ સળગાવી બંને જણને પહોંચતી પેલી બાજુ મુકી આવ્યો.

રાજકુમાર ડંડો હાથમાં લઈને સમુદ્રમાં પડ્યો. પાણીને ડંડો અડકતાંજ રાજકુમારની ચારે બાજુ ચૌદ ચૌદ ગજ સુધી દોઢ હાથ ઉંડું પાણી રહી ગયું. રાણી મશાલ લઈને મહેબુબની પાછળ ચાલવા લાગી તેઓ સમુદ્રના તળીઆમાં, મોતી, પરવાળાં, જળ-ઝાડ અને જળ-ફુલ

એવી ફેટલીઓ વિચિત્ર વસ્તુઓ જોતાં જોતાં ધૈર્યની કારીગરીનાં ગુણ ગાન કરતાં ચાલવા લાગ્યા. સમુદ્રની વચમાં જ્યારે તેઓ પહોંચ્યા ત્યારે રાજકુમારે પાણીની એક લહેર આવતી જોઈ, તેમાં બહુજ સુંદર અને પાણીદાર અસંખ્ય મણિઓ વહેતા હતાં. રાજકુમાર મહેબુબે કદી પણ મણિને જોયાં નહોતાં એટલે મણિને જોઈને ખોલી ઉઠ્યો. માતા ! જુઓ આ રમકડાં કેવા સુંદર છે ! તેનો રંગ કેવો સરસ છે ! હું થોડાંક એમાંથી લઉં છું. રાણી મણિને ઓળખતી

(દર માસે હમારી બુકો બહાર પડે છે.)

દંદરો

આજકાલ જહેરાતથી વેપાર વધે છે.

તો આપ સાહેબને કાંઈપણ પ્રકારની જહેર ખબર છપાવવી હોય તો નીચેને શીરનામે લખો યા મળો.

બુકસેલર જે. ડી. તાપીઆવાલા.

૬૦ કતોપોર બજાર મુ. લડચ.

હતી. તે જાણતી હતી કે આ એક એક મણિની કીંમત લાખ લાખ રૂપીઆથી ઓછી નથી. પરંતુ સમુદ્રમાં એટલાં બધાં મણિને જોઈને તે ડરી ગઈ તેણે જાણ્યું કે આ કામ શયતાનનું છે. તેણે અમને બંનેને લોભથી લલચાવવા આ માયા જાળ ખીંચાવી છે. તેથી ડરતાં ડરતાં તેણે કહ્યું પુત્ર ! એને છેડતો નહીં. એને લેવાથી કાણ જાણે કેવા દુઃખો આપણા પર આવી પડશે.

રાજકુમારે પહેલાં તો માનું કહેવું માન્યું પણ પછીથી મણિની

સુંદરતાએ તેનાં મનને ફેરવી નાખ્યું. આજ સુધી તેણે માતાનું કહેવું માન્યું હતું પણ આજ મણિના લોભે તેણે માતાનું કહેવું ન માન્યું. તેણે રાણીની આખ ચોરાવી એક મોટું મણિ ગજવામાં મૂકી દીધું—કોઇ કોઇ વખત નદારા કામોથી સારા પરિણામ આવે છે. મહેબુબને માતાનું કહેવું ન માનવાથી જો કે કેટલાક દુ ખો સહન કરવાં પડ્યાં, પણ આખરે એનું પરિણામ સાફજ આવ્યું.

રાજકુમાર મહેબુબ અને તેની માતા ડાંડો અને મશાલની મદદથી સમુદ્રને પેલે પાર સહી સલામત પહોંચી ગયાં. સમુદ્રની પેલે પાર હિન્દુસ્થાન દેશ હતો અને એ દેશની રાજધાની તરફ રવાનાં થયાં. રાજધાનીમાં જઈને તેમણે એક ધર્મશાળામાં મુકામ કર્યો. રાણીએ કેટલાક પૈસા આપીને રાજકુમારને બજારમાં ખાવાનું લેવા મોકલ્યો. બજારમાં જતાં મહેબુબે વિચાર્યું કે—આ સુંદર પત્થર (મણિને) ઘણા દિવસ મારી પાસે રાખીશ તો મારી માતા જાણી જશે તેથી આજ તેને ગમે ત્યાં આપી દેવો. એવો ઠરાવ કરી તે એક મીઠાઈની દુકાન પર ગયો અને મણિ આપીને દુકાનદારને કહ્યું: ભાઈ ! આ દ્યો એના બદલામાં મને મીઠાઈ આપો. કંદોઈએ મણિને જોતાજ તેને ઓળખ્યો. મણિ અતી કીંમતી જણાવાથી તેણે રાજકુમારનાં કપડાંને એક છેડે પાંચશૈર મીઠાઈ અને એક છેડે પાંચશો સોના મહોરો બાંધી આપી અને વસ્તુઓ લઈને રાજકુમાર માતા પાસે આવ્યો. રાજકુમારના લુગડામાં બાંધેલી મહોરો જોઈને રાણી તો મુગીજ બની ગઈ. તે સમજી કે મહેબુબ આ મહોરો ગમે ત્યાંથી ચોરી લાવ્યો છે. આથી ઘણા દુઃખી સ્વરે તેણે કહ્યું: પુત્ર ! તું અટલી મહોરો અને અટલી મીઠાઈ ક્યાંથી લાવ્યો મેં તો તને પાંચજ પૈસા આપ્યા હતાં જો કોઈનું નુકસાન

કરીને તું આ વસ્તુઓ લાગ્યો હોય તો હમણાજ તેની પાસે જઈ તેની વસ્તુઓ તેને પાછી આપી આવ.”

રાણીના ચરણોમાં માથું નમાવી રાજકુમાર મહેબુબે કહ્યુંઃ માતા ! મેં ક્રોધને દુઃખ દીધું નથી. હું આ દેશના ક્રોધ પણ રહેવાસીનો ગુન્હેગાર નથી. હું માત્ર તમારોજ ગુન્હેગાર છું. તમારું કહેવું નહિં મારીને સમુદ્ધર્મીનો એક રંગીન પત્થર હું લાગ્યો હતો તેના બદલામાં આ સર્વ ચીજો મળી છે.

એ સાંભળીને રાણી પહેલાં તો ક્રોધક દીલગીર થઈ પણ રાજકુમારને દુકાનદારે ઠગ્યો. તેથી તે રાજકુમારને લઈ મીઠાઈવાળાની દુકાન પર ગઈ ત્યાં જઈ રાણીએ તેને કહ્યું ભાઈ ? મારો પુત્ર કદાચ આંધળો હતો, પણ તું કેમ આંધળો બન્યો ? એ મણિની કીમત નવ લાખ રૂપીઆ છે. જ્યારે તે માત્ર પાંચસો સોના મહોરમાં મારા પુત્રને ઠગ્યો છે ?

ક્રોધએ મારી માંગીને કહ્યું. માતા ! મારી ભૂલ થઈ ! મને માફ કરો. આ પેટીમાં જુઓ. એમાં જે મહોરો ભરેલી છે તે સાત આઠ લાખ રૂપીઆથી એણીની નથી. એ બધી તમે લઈ જાઓ અને મણિને મારી પાસે રહેવા દો. રાણી રાજ થઈ તે મહોરની પેટી ઉંચકાવી ધર્મશાળામાં લઈ આવી.

ક્રોધએ એ મણિ ઘણા નફાથી રાજના પ્રધાનને વેચ્યું, અને પ્રધાને રાજને વેચ્યું. રાજએ પોતાની એકની એક પુત્રી ગુલશખને આંધળું (પ્રિય વાંચકો આ વારતાનો પુરુષો ભેદ જાણવો હોય તો આ છુકના ચોથા પાના ઉપર જણાવેલી જાહેર ખબર જરૂર વાંચો.) ગુલશખ તેને ગળામાં પહેરી બાગમાં ગઈ ત્યાં તે આંખનાં આડ નીચે આરામ કરવા બેઠી. ત્યાં એક આડ પર એક પોપટ અને બીજા પર એક મેના એમ બે પક્ષીઓ બેઠાં હતાં-પોપટને મેનાએ કહ્યુંઃ સખી ! પોપટ-ક્રોધ સારી વાત કહો કે જેથી વખત વીતે.

પોપટે ઉત્તર આપ્યો; દેવી મેના ? મને એવો ડર છે કે હું જે વાત કહીશ તેનાથી તું ગુસ્સે થશે; કારણ કે હું જે કહેવાનો છું તે સત્ય છે. તેમ કડવું પણ છે.

મેના બોલી ? હું ગુસ્સે નહીં થાઉં તેને માટે વિશ્વાસ રાખો.”

પોપટે કહ્યું. દેવી ? સાંભળો, સ્ત્રીઓની સર્વ વાતો અદ્ભુત હોય છે. કોષ એક સમયમાં એક રાજકુમારી હતી. તે ધણી રૂપવંતી અને ગુણવાન હતી. એક દિવસ તેના પિતાએ—રાજાએ તેને એક કિમતી મણિ આપ્યું. રાજકુમારીએ એવું મણિ કોષપણ જગ્યાએ જોયું નહોતું તેથી મણિને જોઇને તે કુદાઇ ગઇ પણ બિચારી રાજકુમારી નહોતી જાણતી કે મણિ તેને લાયક નહોતું તેમ એક મણિથી શું થાય વાર ? એવા ધણા મણિ એની પાસે હોત તો જાણે જુદી વાત હતી. અને વળી એવા મણિને પહેરનારી પાસે તેવાજ સુંદર કપડાં પણ હોવા જોઇએ ને ! એવાં કપડાં તેની પાસે ન હોવાથી એમ જણાતું હતું કે તે રાજકુમારીએ મણિ કોષની પાસેથી માગી લાવી હતી. રાજકુમારીને તો આ સર્વ બાબતનો વિચાર કરવાનો વખત મળ્યો ન હોતો કારણકે તે તો અભિમાનથી છકી જઇ આમ તેમ કર્યા કરતી હોવાથી તેને તેની ભુલ માલમ પડી નહોતી-

રાજકુમારી ગુલરૂપ—પોપટની વાત ધ્યાન પૂર્વક સાંભળતી હતી તે ઉઠીને મહેલમાં ગઇ. ત્યાં જઇ મણિને દૂર ફેંકી દીધું અને પોતાના ઓરડાના બારણા બંધ કરી રડવા લાગી.

શાંતી

શાંતી

શાંતી

મુરત ખરાનપુરી ભાગોળ ભાજવાલી પોળમાં આવેલા શ્રી ‘અભિષેક વિજય’ પ્રેક્ષમાં હરગોવિન્દદાસ હરકીસનદાસે બાધ્યું.

મહત ! મહત !! મહત !!!

પોસ્ટની નવ આનાની ટીકીટો મોકલનારને
રમુજ વારતાના નાનકડા (૧૨) ખાર પુસ્તકો મહત

ફક્ત એક રૂપીએ મનીઓર્ડરથી મોકલનારને
રમુજ વારતાના નાનકડા પચીસ (૨૫) પુસ્તકોનો લોટ
પોસ્ટ મારફતે રજીસ્ટરથી મોકલવામાં આવશે.

મુયના:

(૧) પી. ઈ. કરવામાં આવશે નહીં માટે ઓર્ડર સાથે
પોસ્ટ ટીકીટો અથવા મનીઓર્ડર મોકલવું.

(૨) જવાબ માટે રીપ્લાય કાર્ડ લખવો.

(૩) દિલ અદાર પચીસ પુસ્તકોથી ઓછા મોકલવામાં
આવશે નહીં માટે પચીસ પુસ્તક મટે ફક્ત શીટીંગ ૨૧ નો
પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવો.

(૪) પુસ્તકો ખલાસ થયે ઓર્ડર સીનરીશું નહીં.
પુસ્તકો મળવાનું ડેક્લારેશન:—મુકસેવર જી. ડી. તાપીઆવાલા

ડે. કતોપોર બજાર માં ભરૂચ (ગુજરાત)

